

FINLANDSSVENSKARNAS RIKSFÖRBUND I SVERIGE

Verksamhetsplan 2022

Preliminär

VERKSAMHETSÅRET 2022

- 1. INLEDNING**
- 2. MÅLGRUPPER**
- 3. PRIORITERADE OMRÅDEN 2022**
- 4. INTRESSEPOLITIK**
- 5. INFORMATON**
- 6. MEDLEMSFÖRENINGAR**
- 7. KULTURVERKSAMHET / ARRANGEMANG m.m.**
- 8. LOKAL**
- 9. SAMARBETE MED ANDRA ORGANISATIONER**
- 10. PERSONAL**
- 11. ÖVRIGT**
- 12. KALENDARIUM / PLANERADE AKTIVITETER**
- 13. SLUTORD**

1. INLEDNING

I skrivande stund utgår planeringen av verksamheten i Finlandssvenskarnas riksförbund i Sverige (Fris) från tidigare modeller och inriktningar med hänsyn till restriktioner och krav från myndigheter avseende Covid-19. Våra möten och sammankomster blir därför till en början, även under år 2022 digitala, vilket kräver större insatser och mer planering.

Finlandssvenskarnas riksförbund i Sverige (Fris) har som målsättning att driva och utveckla sin verksamhet för finlandssvenskar såväl ur ett kulturellt som historiskt perspektiv. Förbundet är centralorganisationen för i Sverige verksamma finlandssvenska ideella föreningar som vill främja finlandssvenskarnas intressen, i Sverige och Finland. Verksamheten är baserad på stadgarnas syftesparagraf som slår fast att Fris ska verka genom att sprida information om gruppen i Sverige, genom att samarbeta med och påverka myndigheter och organisationer i Sverige och Finland, men också internationellt. Detta sker genom medverkan i och arrangemang av olika slas kulturella, samhällsliga och fritidsinriktade aktiviteter samt genom att främja medlemsföreningarnas verksamhet och samarbete dem emellan. Förbundet är av stadgarna pålagt att upprätthålla ett kansli för hantering av löpande ärenden och för att på olika sätt bistå förbundets medlemsföreningar.

I förbundets verksamhetsplan 2022 ingår:

Stödja och främja medlemsföreningarnas verksamheter och samarbeten sinsemellan. Under och efter höstmötet 2021 gjordes en enkät bland deltagande föreningar och där resultatet hade för avsikt att hjälpa förbundet förstå synpunkter som medlemsföreningarna inkommit med om höstmöten, tankar och synpunkter om förbundet, samt om hur vi kan utveckla verksamheten. Till exempel önskades bättre kommunikation mellan föreningarna och mellan föreningar och förbundet. Flera föreningar önskade att det under höstmöten avsätts mer tid för diskussioner och utbyte av tips och idéer sinsemellan föreningarna, samt att den sociala kontakten under våra gemensamma höstmöten är viktig.

Resultatet av enkäten kommer att bidra till förbättringar. Under våren ska styrelsen se över hur önskade förbättringar kan implementeras.

En kommunikationsplan som avser både förbundet och medlemsföreningar ska upprättas, gällande mer och aktuellt innehåll på sociala medier och hemsidor. Vi hoppas kunna "sjösätta" planen så snart som möjligt för att förbättra samarbetet och kontakterna mellan föreningarna och mellan förbundet och föreningarna.

Förbundet vill också projektanställa en kunnig person under begränsad tid, vars uppgift blir att försöka undersöka olika möjligheter som medlemsföreningarna kan nyttja för att nå ut till presumtiva nya medlemmar.

Finländare, finne, finlandssvensk, sverigefinländare, sverigefinne, finlandssvenskar i Sverige!

Ja, många är definitionerna och inte alltid helt enkla att använda. Antalet finlandssvenskar i Sverige är en oklar siffra. Ungefär en fjärdedel av samtliga sverigefinländare (det vill säga av alla i Sverige med finländska rötter) har en finlandssvensk bakgrund. De allmänna kunskaperna i Sverige om Svenskfinland och finlandssvenskarna som grupp, såväl i Sverige som i Finland, är svaga även om vissa grupper i befolkningen är välinsatta. Finlandssvenskarna är ofta en bortglömd grupp eller det är inte ens känt att gruppen existerar.

Och det är viktigt att bli erkänd för den man är. Därför behöver vi synliggöra vår existens genom att delta så brett som möjligt i olika sammanhang och genom att vår kommunikation är väl genomtänkt, tillgänglig och korrekt samt att vårt kontaktnät är brett och förbundet aktivt

Fris har en långsiktig vision om att förbundet ska vara den organisation som står för ett finlandssvenskt nätverk i Sverige och som allt fler finlandssvenskar i Sverige känner till och ser nyttan av att vara delaktiga i. Fris ska vara en betydelsefull enande plattform som representerar finlandssvenskar i Sverige och en aktör i samhällsdebatten för att bidra till bättre kännedom om finlandssvenskar och finlandssvenskhet i Sverige.

Föreningslivet har förändrats, användningen av sociala medier och bildandet av nätverksgrupper via internet har ökat i hög fart. Finlandssvenska föreningar finns i dagsläget inte på alla orter i Sverige. Det ska därför vara fullt möjligt att direkt ansluta till förbundet. Fris diskuterade redan under föregående år upplägg för detta och för att dessa medlemmar ska kunna räknas in i bidragsgrundande medlemsantal.

Fris tre största målsättningar är:

- Stöd till det finlandssvenska föreningslivet i Sverige
- Kulturverksamhet
- Intressepolitik.

2. MÅLGRUPPER

Förbundet riktar sig allmänt till målgrupper i hela civilsamhället. Uppgiften är att värna om och stödja medlemsföreningarna och befintliga medlemmars intressen i deras utveckling av föreningslivet. Förbundet har också en uppgift i att främja värvning av nya medlemmar till medlemsföreningarna, samt att bidra till möjligheter att bilda nya föreningar.

3. PRIORITERADE OMRÅDEN 2022

Nybildandet av föreningar är ständigt pågående. Fris erbjuder nybildade föreningar stöd och hjälp för både ungdomar, unga vuxna och övriga. Förbundet hoppas att i förlängningen trygga återväxten inom befintliga medlemsföreningar och därmed i förbundet. Fokus för medlemsvärvning ligger på högskolor och universitet, men också på äldre vuxna som kanske efter den brådaste tiden med barn har tid och lust för föreningsliv.

Utveckling, digitalisering och kommunikation kommer att vara ett av våra viktigaste projekt under kommande år. Arbetet och utvecklingen inom området svensk minoritetspolitik bevakas aktivt under året.

4. INTRESSEPOLITIK

Den intressepolitiska verksamheten stödjer finlandssvenskar i det svenska samhället samt ökar möjligheterna för alla utlandsfinländare att göra sin röst hörd gentemot Finlands beslutsfattare och på så sätt främja i Sverige bosatta finlandssvenskars intressen i Finland. Fris bedriver också intressepolitisk verksamhet, inriktning Finland främst genom Utlandsfinländarparlamentet (UFP) där gruppen finlandssvenskar i världen är representerade.

I Sverige är förbundets mål fortsättningsvis ett erkännande som folkgrupp med juridisk minoritetsställning. Finlandssvenskarna i Sverige saknar till skillnad från sverigefinnarna status som nationell minoritet. Avsaknaden av minoritetsställning medför till exempel att möjligheterna till synlighet såväl som ekonomiskt understöd i Sverige är flerfaldt begränsade. I de svenska skolorna undervisas inte om finlandssvenskar medan de fem nationella minoriteterna i Sverige, där de finskspråkiga sverigefinländarna ingår, har särskilda moment i skolornas kursplaner i samhällskunskap, historia och svenska. I bidragssammanhang hänvisas Fris till att söka understöd för "etniska organisationer" då finlandssvenskar i motsats till sverigefinnar inte anses ha en naturlig historisk anknytning till det svenska samhället. Under

2022 fortsätter Fris att bevaka den pågående processen i utredningen om finlandssvenskarnas ställning i Sverige.

5. INFORMATION

Nyhetsblad, fyra nummer per år, publiceras fortsättningsvis på Fris hemsida. Syftet är att förse våra medlemsföreningar och allmänheten med information och nyheter från förbundet. Ett infoblad avsett enbart för medlemsföreningarna används vid behov för att informera på ett mer "formellt" sätt. Detta skickas till kontaktpersoner för medlemsföreningarnas styrelser.

Utöver lobbying innehåller den verksamhet som förbundet driver såväl en intern förenings- och förbundsstärkande effekt som en mer utåtriktad sådan. Dessa tillställningar kan nyttjas för att genom medier - traditionella liksom sociala - och annonsering av olika slag, nå ut till samhället i stort och bidra till ökad kunskap om finlandssvenskarna.

I informationssatsningen ingår inhämtande av information och omvärldsbevakning i fråga om vilken bild som förmedlas av media i nyhetsrapporteringen om finlandssvenska frågor. Fris kommer att fortsätta sin verksamhet som enklare "tankesmedja" att fundera över och bevaka finlandssvenskars intressen och synliggörandet av gruppen i Sverige. För att dra nytta av alla tillfällen där Fris kan få publicitet är det viktigt att nätverka på samhällets olika arenor och knyta kontakter med andra organisationer, myndigheter och näringsliv. Närvaron i sociala medier som Facebook och Instagram vidareutvecklas fortlöpande.

6. MEDLEMSFÖRENINGAR

Medlemsföreningarnas roll för vidmakthållandet av den finlandssvenska kulturen genom ordnandet av olika typer av evenemang är ovärderlig och dessa kommer fortsatt att stödjas. Fris har i dagsläget 17 medlemsföreningar från Umeå i norr till Malmö i söder med tillsammans drygt 940 medlemmar. Olika typer av samverkansprojekt mellan medlemsföreningarna och även samverkan med andra sammanslutningar/organisationer som verkar i enlighet med att våra mål och syften understöds.

År 2022 kommer förbundet fortsättningsvis att satsa på och utveckla stödet för det dagliga arbetet i medlemsföreningarna. Utöver det kommer förbundet att vid behov och efter föreningarnas önskemål ordna föreläsningar om till exempel ekonomiska frågor i föreningslivet och hur vi kan locka fler medlemmar till föreningarna.

Fris har under de gångna åren haft möjlighet att stödja föreningarnas kulturverksamhet, främst tack vare ett riktat bidrag från Svenska Kulturfonden i Finland, något som har varit oerhört uppskattat både på förenings- och förbunds nivå. Förbundet har som målsättning att även under 2022 få möjlighet att fortsätta stödja medlemsföreningarna på detta vis.

7. KULTURVERKSAMHET / ARRANGEMANG

Det är viktigt för Fris att stödja finlandssvensk kultur i Sverige och möjliggöra för finlandssvenskar i olika delar av landet att samlas, utveckla och bibehålla sin finlandssvenska identitet här. På så vis skapas möjligheter att uppleva och föra vidare aspekter av det finlandssvenska kulturarvet.

Traditioner och återkommande kulturella evenemang av skiftande slag arrangeras av Fris. I samband med dessa bedrivs informationsverksamhet och där det passar bjuds beslutsfattare in till dessa evenemang. Många av arrangemangen är öppna för allmänheten.

Fris årsmöte är inplanerat till söndagen den 24 april och möjliggör inbjudandet av samarbetspartners och externa gäster. Den 23 april deltar Fris som medarrangör i

Finlandsinstitutets bidrag "Finntastic Festival", till Kulturnatt Stockholms utbud.

Årligen anordnas ett pidromästerskap mellan de finlandssvenska föreningarna med medlemmar som har rötter i de landskap där kortspelet spelas, framförallt Österbotten men även Åboland. Pidromästerskapen brukar även nå ut utanför de egentliga Frisföreningarna och utgör på så vis ett samverkansprojekt med andra finlandssvenskar i Sverige.

I september deltar förbundet i bokmässan i Göteborg, där samarbete och mötet med både finländska och svenska deltagare är en viktig insats.

Höstmöte kommer att ordnas i oktober för våra medlemsföreningar. Under höstmötet ges möjligheter för både samvaro och genomgång av gemensamma intressen och utmaningar. Arrangemanget brukar anordnas ute i landet i samarbete med någon av medlemsföreningarna.

Utöver detta kommer förbundet i år att fira och markera Svenska dagen, här i Sverige kallat "Finlandssvenskarnas dag", med kulturella evenemang där målgrupperna är såväl rikssvenskar som finlandssvenskar i Sverige. Firandet sker gärna i samverkan med någon av medlemsföreningarna.

8. LOKAL

Fris delar kansli lokaler med Sverigefinska Riksförbundet (RSKL), på Bellmansgatan i Stockholm. Ett effektivare och snabbare bredband installeras under våren, möblering av lokalerna kommer att förbättras, liksom ventilationen så att den uppnår kraven på arbets- och inomhusmiljö samt energimål.

9. SAMARBETE MED ANDRA ORGANISATIONER

Fris arbetar med en rad organisationer, samfund och myndigheter i främst Sverige och Finland, för att främja gemensamma målsättningar. Genom både "nätverkande" och gott samarbete blir det utåtriktade arbetet en viktig del i förbundets verksamhet.

Som redan nämnts delas kansliets lokaler med Sverigefinska Riksförbundet (RSKL).

Fris verkställande utskott träffas regelbundet för att diskutera frågor av såväl praktisk som intressepolitisk och även kulturell art.

Fris ingår i Sverigefinländarnas delegation och deltar aktivt vid delegationens årliga session för att bevaka de finlandssvenska frågorna och samarbetar därmed även med i delegationen ingående sverigefinländska riksorganisationer i Sverige.

Samfundet Sverige-Finland är en viktig samarbetspartner.

Finsk-svenska handelskammaren är också en av våra samarbetspartners.

Fris är en av de stiftande medlemmarna i Finlands kulturinstitut i Sverige och innehar därmed en styrelseplats i Finlandsinstitutet, som är en samarbetspartner vi har mycket gemensamt med.

Föreningen Norden, en ideell organisation av betydelse som Fris fortsätter att samverka med.

Föreningen Svensk-Finlands Vänner har vi också samarbete med.

Fris är representerat i SIOS, Samarbetsorgan för etniska organisationer i Sverige.

Fris <http://www.fris.nu>

Viktiga samarbetspartners av myndighetskaraktär i Sverige är Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor (MUCF) och Finlands ambassad, även om den senare givetvis representerar staten Finland.

Fris verkar även gentemot riksdag och regering genom kontakter och uppvaktningar av olika slag.

Andra instanser värda att nämnas är Harry Holmströms och Tor Fors stipendiefonder liksom Gunvor Plantings stiftelse och Kulturfonden för Sverige och Finland. Fris samarbetar även med Sverigefinländarnas arkiv.

Fris är som tidigare nämnts även engagerade i Utlandsfinländarparlamentet (UFP) i Finland. Ytterligare viktiga samarbeten är med Svenska Finlands Folkting, Svenska kulturfonden i Finland (som har en speciell roll efter flera års bidrag och stöd till Fris verksamhet), liksom Utbildnings- och kulturministeriet i Finland.

Vi vill också nämna Finlands Svenska Ungdomsförbund (FSU) som samarbetspartner sedan ett antal år.

Fris välkomnar kontakter med olika finlandssvenska och finländska organisationer och strävar även fortsättningsvis efter att utöka kontaktnätet. En annan finländsk aktör, "Luckan", planerar att öppna kontor i Stockholm och är en potentiell framtida samarbetspart.

Slutligen vill vi nämna tankesmedjan Magma, vars studier vi följer med stort intresse. Magma tillför kunskap och bakgrund både för oss som finlandssvenskar i Sverige och för svenskar och övriga finländare.

10. PERSONAL

Kansliet är bemannat med en tjänst på 100 % som verksamhetskoordinator. Verksamhetskoordinatorns främsta uppgift är att bistå förbundet och sköta det löpande arbetet på kansliet, samt att till viss del bistå medlemsföreningarna i olika frågor.

Förbundet anlitar externt inköpta tjänster för bokföring, revision och vissa informationsrelaterade tjänster.

I övrigt är förbundet till stor del beroende av den arbetsinsats som de ledande förtroendevalda inom förbundet utför - och som normalt inte förväntas i lika stor utsträckning av förtroendevalda i motsvarande organisationer.

11. ÖVRIGT

Arkivsatsningen har på grund av pandemin blivit uppskjuten. Även om visst material är genomgången, sorterat och arkiverat återstår en hel del. Satsningen har som syfte att digitalisera och arkivera kvarvarande material samt utreda möjligheten att i fortsättningen kunna nå informationen digitalt.

Fris har ett bildarkiv som också behöver tas omhand för arkivering och som blir ett stort arbete att digitalisera, inklusive dokumentation kring dessa bilder/foton. Planeringen av arbetet påbörjades under 2018.

12. KALENDARIUM / PLANERADE AKTIVITETER

Planeringen av aktiviteter pågår, men datum är i vissa fall ej fastställda.

- Årsmöte, inklusive Finntastic Festival, 23–24 april i Stockholm
- Bokmässan i Göteborg, 22–25 september
- Höstmöte för Fris medlemsföreningar
- Finlandssvenskarnas dag / Svenska dagen
- Glöggmingel på kansliet (december).

13. SLUTORD

Vår förhoppning är att verksamhetsplanen ska kunna genomföras och att förbundet och alla medlemsföreningar ska få möjlighet till fysisk samvaro utan restriktioner och försiktighetsåtgärder. Vi kan säkert enas om att vikten av personliga och fysiska möten överträffar de digitala.